

ADOLAT

IJTIMOIY-SIYOSIY GAZETA

2022-YIL 20-MAY, JUMA

№ 19 (1387)

Пленум

Хоразм вилоят ҳокимлигининг “Кенгашлар уйи”да “Адолат” социал-демократик партияси Сиёсий Кенгашининг VIII Пленуми ўтказилди. Тадбирда партия Сиёсий Кенгаши аъзолари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларидаги депутатлари, партия фаоллари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди. Шунингдек, партиянинг барча ҳудудий кенгашлари ходимлари онлайн шаклда қатнашди.

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

Пленумда “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши Ижроия қўмитасининг 2021 йилдаги фаолияти ҳисоботи ва 2022 йилдаги устувор вазифаларига оид масала юзасидан партия Сиёсий Кенгаши раиси Баҳром Абдуҳалимов маъруза қилди.

Таъкидланганидек, ўтган йил давомида партия аъзолари сафини кенгайтириш, бошлангич партия ташкилотлари фаолиятини кучайтириш, кадрлар захирасини мустаҳкам-

лаш, аъзолик бадаллари тушумини тизимли йўлга қўйиш ва тўлиқ таъминлаш, партия фаолларининг сиёсий билмилари ва фаоллигини оширишга ҳам алоҳида эътибор қаратилди.

Хусусан, партия ташаббуси билан “Бир ойда бир иш ўрни” лойиҳаси доирасида республиканинг барча ҳудудий кенгашлари фаоллари ва депутатлари ёрдамида 860 нафар ишсиз хотин-қиз-

ларни ишга жойлаштиришга кўмаклашилди.

“Бор меҳримиз сенга, болажон!” шиори остида Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятлар марказларидаги кўп тармоқли болалар шифоналарида ҳамда Республика қон қуйиш марказида ўтказилган беғараз донорлик акциясида бемор болажонларга ҳаёт бағишлаган бел боғлаган минглаб юртдошларимиз ихтиёрий равишда қон топширдилар.

ЎЗГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА БИРЛАШАМИЗ

“Адолат” социал-демократик партияси ташаббуси билан Урганч давлат университетиди “Янги Ўзбекистоннинг тинчлиги, фаровонлиги ва таракқиёти йўлида бирлашайлик!” мавзусида маънавий-маърифий тадбир ташкил этилди.

Тадбирда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, “Адолат” социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати ҳамда партиянинг ҳудудий, маҳаллий кенгашлари ходимлари, “Аёллар қаноти” ва “Ёш адолатчилар” қаноти етакчилари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси ҳузуридаги Ёшлар парламенти аъзолари, бошлангич партия ташкилотлари раислари, партия хайрихоҳлари, ҳамкор ташкилотлар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Тадбирни ўтказишдан мақсад — мамлакатимизда инсон қадрини яратилаётган имкониятлар, шарт-шароитлар, тинчлик, фаровонлик каби неъматларнинг қадрини етишга ундаш, дунёда кеча-

ётган таҳликали замонда интернет тармоғи орқали тарқатилган ғаразли маълумотлар, турли бузғунчи гоялар, одоб-ахлоқни емирувчи манфур иллатлардан фуқароларимизни, айниқса, ёшларни асраш, оилалар тинчлиги, хотиржамлиги ҳамда маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш, аёллар ва ёшлар жиноятчилиги ва ҳуқуқбузарликларининг олдини олиш, бир сўз билан айтганда, ёшларда ҳуқуқий маданиятни юксалтиришдан иборатдир.

Тадбирда дастлаб Урганч давлат университети фаоллар залида талабалар томонидан ташкил қилинган “Беш бармоғимда — беш хил хунар” мавзусида кўп меҳнати маҳсулотлари кўргазмаси намойиш этилди.

Шундан сўнг тадбир муассасининг “Маданият саройи”да давом этди. Тадбирни Урганч давлат университети Ёшлар билан ишлаш ва маънавий-маърифий ишлар бўйича проректори Санжар Давлетов кириш сўзи билан очиб берди.

ЭНДИ ДЕХҚОН ҒАЛЛАСИНИ БИРЖАДА СОТАДИ

Демак, фермер биржага чиқиб, ўзи ғалласини мустақил сотса, унинг даромади ошади, ўз меҳнати натижасидан рози бўлади. Келгусида давлат захирасига харид қилинадиган ғалла ҳам фақат биржадан сотиб олинади.

КАЛОНДИМОҒЛИК КАСОФАТИ

Ўша кун Исматбойнинг бу қилиғи нафақат меҳмонларни, балки қариндош-уруғларини ҳам қаттиқ ранжитди. Кўпчиликнинг ундан кўнгли қолди. Айнан ана шу воқеа сабаб орадан ўн беш кунча ўтиб — 2021 йил 5 сентябрь кун қариндоши Ботир Ҳамидов (улар ака-уканинг набиралари бўлади) билан ҳам жанжаллашиб қолди.

СОБИҚ ИТТИФОҚНИ ТИКЛАШ - ХОМХАЁЛ

Кечаги кунни кўмсаётганлар орасида яна бир тоифа борки, улар қорин бандлари бўлиб, энди бемалол миннатли ясама “фаровонлик”ни кўмсайдилар, қадрга эмас, қоринга йиғлайдилар, мустақиллик келганини, халқи билан бирга инсоний қадр-қимматга эга бўлаётганларини англаб етмайдилар!

АДОЛАТ — БИЛИМДА

... буюк мутафаккир Юсуф Хос Ҳожибнинг ўн асрлик таваллуди байрами кенг жамоатчилик, айниқса, ёшлар иштирокида тантанали ўтказилса жуда гўзал иш бўлар эди. Яна бир тақлифим шуки, агар имкони бўлса, бу айёмни халқаро илмий-амалий конференция тарзида ташкил қилиб, хоризмдаги Юсуф Хос Ҳожиб тадқиқотчилари ҳам тақлиф этилса, маърузалар сараланиб, тўпلام сифатида нашр қилинса ва мактаблар, олий ўқув юрталари, кутубхоналарга тарқатилса.

Сифатли тиббий хизмат кўрсатилади

Хоразм вилоят ҳокимлигининг “Кенгашлар уйи”да “Адолат” социал-демократик партияси Сиёсий Кенгаши томонидан “Тиббий ёрдамга муҳтож инсонлар партия эътибори”да мавзусида тадбир ташкил этилди.

Тадбирда партиянинг Сиёсий Кенгаши Марказий аппарати ва ҳудудий кенгашлари ходимлари, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатлари, вилоят Соғлиқни сақлаш бошқармаси, вилоят Солиқ инспекцияси вакиллари, партиянинг маҳаллий Кенгашлари депутатлари, партия фаоллари, ёшлар, бўлажак шифокор талабалар ҳамда оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишди.

Тадбирдан кўзланган мақсад — моддий ёрдам ва кўмакка муҳтож оилаларни, хотин-қизларни ва ёшларни ижтимоий қўллаб-қувватлаш бўйича Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2021 йилдаги 250-сонли қарори ижроси бўйича партия то-

монидан жойларда амалга оширилган ишлар билан танишиш, ёрдамга муҳтож инсонлар ҳаётига бефарқ бўлмаслик ва инсон қадрини ун-тамойиллини самарали таъминлашдан иборат эди.

Бор меҳримиз сенга, болажон!

“Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши ташаббуси билан мамлакатимиз бўйлаб “Бор меҳримиз сенга, болажон!” шиори остида кўп тармоқли болалар шифоналари ва қон қуйиш марказларида беғараз донорлик акцияси мунтазам ташкил этиб келинмоқда.

Донорлик акцияси давом этмоқда

Партия етакчиси бошчилигидаги фаоллардан иборат гуруҳ иштирокидаги шундай тадбир Хоразм вилоят Қон қуйиш марказида бўлди.

Акцияда партия Марказий аппарати ва барча вилоятлардан ташриф буюрган фаоллар, депутатлар, БПТ ҳамда “Аёллар қаноти” ва “Ёш адолатчилар” қаноти етакчилари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этишди.

Фазлиддин ЗИЁЕВ, Сиёсий Кенгаш бошқарма бошлиғи, акция иштирокчиси, донор:

— Хоразм вилоят Қон қуйиш марказида ўтказилган акция самарали кечди. Партия Марказий аппарати ва бошқа вилоятлардан воҳага ташриф буюрган кўп сонли партиядошларимиз жипслашиб, бемор болажонларга ҳаёт бағишлаганга бел боғладик.

УСТУВОР ВАЗИФАЛАР БЕЛГИЛАБ ОЛИНДИ

1 Акция доирасида республика буйича жами 1951 нафар донор иштирок этиб, 682 литр 850 грамм қон йиғилди ва йиғилган қонлар 3902 нафар қонга муҳтож болақонлар ҳаётини сақлаб қолиш учун ишлатилди.

Коронавирус пандемиясига қарши курашда фидойилик кўрсатаётган шифокорларни тақдирлаш мақсадида партиянинг барча ҳудудий кенгашлари томонидан “Шифокорлар – замонамиз қахрамонлари” мавзусида туркум тадбирлар ташкил этилди.

– 2021 йилнинг 2 февралда Президентимиз томонидан сиёсий партияларга бир қатор фаолият йўналишлари борасида тавсиялар берилган эди. Уларни амалга ошириш учун партиямиз

томонидан ҳар бир йўналишда тегишли мутасадди вазирлик ва ташкилотлар билан ҳамкорлик йўлга қўйилди, ишчи гуруҳлар тузилди ва “йўл хариталари” ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий этилди.

Натижада ҳар бир масала ва унинг ечими Сайловолди дастурига киритилди ҳамда аҳоли орасида кенг тарғиб қилинди. Утқазилган тарғибот учрашувларида аҳоли томонидан берилган фикрлар асосида масалалар янада бойитилиб, 2022 йил учун давлат дастури лойиҳасига таклифлар киритилди. Уларнинг аксарияти давлат дастурида ўз аксини топди.

“Адолат” социал-демократик партияси 2021 йил фаолияти партиянинг 2021 йилга мўлжалланган “Йўл харитаси”, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси қабул қилинганининг 28 йиллик байрами муноса-

бати билан Ўзбекистон халқига байрам табриги, 2020 йил 29 декабрдаги Олий Мажлисга Мурожаатномаси, 2021 йил 2 февралда сиёсий партиялар вакиллари билан бўлиб ўтган учрашувида белгиланган устувор вазифалар ижросига йўналтирилди.

Хусусан, ҳисобот йилида мафкуравий вазифаларни амалга оширишга қаратилган 10 га яқин партия лойиҳаларини ҳаётга таъбиқ этиш чоралари кўрилди, – дея алоҳида таъкидлаб ўтди “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши раиси Баҳром Абдуҳалимов.

2021 йил мобайнида халқ депутатлари маҳаллий Кенгашларда фаолият юритаётган партия депутатлари томонидан 4945 та депутатлик сўровлари юборилиб (2020 йилнинг ҳисобот даврида 3162 та, бу кўрсаткич ўтган йилга нисбатан 56% кўп), уларнинг 73 фоизи ижобий ҳал этилди. Тегишли

масалалар юзасидан 2699 мараптаба (2020 йилнинг ҳисобот даврида 1221 мараптаба, ўтган йилга нисбатан 21% кўп) мансабдор шахсларнинг ҳисоботлари эшитилди.

Ҳисобот даврида “Адолат” СДП депутатлик гуруҳлари томонидан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси, халқ депутатлари вилоят, туман ва шаҳар Кенгашлари кўриб чиқиш учун доимий комиссия-

га шнинг тегишли комиссияси томонидан қарорлар ижроси назоратга олиниши белгиланди.

Ўтган бир йил давомида ишчи гуруҳлар томонидан республика буйича 9158 та маҳаллаларда халқ билан юзма-юз мулоқотлар ташкил қилинди. Уларда 65782 та хонадон ва 2876 та ҳўжалик юритувчи субъектга таширф бўрилди. Партиянинг барча тизимларида аҳолининг 10200 та мурожаатлари келиб туш-

ларга 1192 та (2020 йилнинг ҳисобот даврида 821 та, ўтган йилга нисбатан 45% кўп), сессияларга эса 668 та масала (2020 йилнинг ҳисобот даврида 367 та, ўтган йилга нисбатан 82% кўп) киритилди. Натижада сессия ва доимий комиссияга киритилган масалалардан келиб чиқиб, аниқланган камчиликларни ўз вақтида бар-ташаф этиш юзасидан масъул мансабдор шахсларга аниқ топшириқлар берилди ҳамда Кен-

ган. Ушбу мурожаатлар юзасидан 5000 дан ортиқ депутатлик сўровлари юборилиб, уларнинг 3500 дан ортиғи ўз ижобий ечимини топди. 5000 дан ортиқ мурожаатлар эса ҳўқуқий маслаҳатлар бериш орқали ҳал этилди.

2021 йил давомида “Адолат” СДП тизимидаги “Адолат қўшма” “Муаммо билан юзма-юз” лойиҳаси доирасида барча даражадаги депутатлик корпуслари иштирокида жойларга қўнунларнинг етиб бориши ва уларнинг ижросини ўрганиш, мавжуд му-

лоийҳалари кўриб чиқилди. Ҳисобот даврида фракция ўз фаолиятида Ўзбекистон Республикаси Президентининг муҳим ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга бўлган қарор ва фармонлари, шунингдек, энг муҳим ва дол-

ларнинг тегишли комиссияси томонидан қарорлар ижроси назоратга олиниши белгиланди.

Ўтган бир йил давомида ишчи гуруҳлар томонидан республика буйича 9158 та маҳаллаларда халқ билан юзма-юз мулоқотлар ташкил қилинди. Уларда 65782 та хонадон ва 2876 та ҳўжалик юритувчи субъектга таширф бўрилди. Партиянинг барча тизимларида аҳолининг 10200 та мурожаатлари келиб туш-

ган. Ушбу мурожаатлар юзасидан 5000 дан ортиқ депутатлик сўровлари юборилиб, уларнинг 3500 дан ортиғи ўз ижобий ечимини топди. 5000 дан ортиқ мурожаатлар эса ҳўқуқий маслаҳатлар бериш орқали ҳал этилди.

2021 йил давомида “Адолат” СДП тизимидаги “Адолат қўшма” “Муаммо билан юзма-юз” лойиҳаси доирасида барча даражадаги депутатлик корпуслари иштирокида жойларга қўнунларнинг етиб бориши ва уларнинг ижросини ўрганиш, мавжуд му-

зарб ижтимоий, сиёсий ва иқтисодий масалалар буйича фракциянинг позицияларини ишлаб чиқиш механизмларини такомиллаштиришга катта эътибор қаратди.

Хусусан, ҳисобот даврида Президентнинг муҳим ижтимоий-сиёсий аҳамиятга эга бўлган қарор ва фармонлари, вилоятларга таширфлардаги маърузалари мазмун-моҳияти ва улардан келиб чиқувчи фракция позицияларини шакллантириш буйича 16 та масала кўриб чиқилди.

Ҳисобот даврида фракция аъзолари Қонунчилик палатасининг ялпи мажлислари кўнун тартибига киритилган барча қўнун лойиҳалари буйича қизғин муҳокамада иштирок этди. Муҳокамада жараёнида қўнун лойиҳаларига зарур ўзгаришлар ва қўшимчалар киритиш буйича “Адолат” СДП фракция аъзоларининг 100 дан зиёд таклифлари ҳамда 90 мараптабадан ортиқ партиянинг Сайловолди дастури нуқтаи назардан келиб чиққан ҳолда муносабатлар билдирилди.

Фракцияда партия Сайловолди дастуридан келиб чиққан ҳолда қўнун лойиҳалари ва Қўнунчилик палатаси қарорлари лойиҳалари юзасидан партиянинг қўйи тизимида таклифлар олиш ва умумий позицияни шакллантириш йўлга қўйилди. Партия тизимида “Фракция – марказ – вилоят – туман” тартибиде ишлайдиган тизим жорий этилиб, шу тизим натижасида ҳисобот даврида 23 та қўнун лойиҳалари буйича партиянинг қўйи тизимидан 140 дан ортиқ таклифлар билдирилди.

Шунингдек, Пленумда “Адолат” СДПнинг 2021 йилги Устав фаолиятини молиялаштириш учун ажратилган давлат маблағларининг ижроси ҳамда 2022 йил бюджетининг асосий кўрсаткичлари буйича ахборот тинланди.

Пленум сўнггида қўнун тартибидеги масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди. Сўзга чиққанлар томонидан билдирилган фикр ва таклифлар асосида чора-тадбирлар белгиланди.

“Адолат” СДП Матбуот хизмати

ЭВГУ МАҚСАД ЙЎЛИДА БИРЛАШАМИЗ

1 Мамлакатимиз фаровонлиғи йўлида “Адолат” СДП ташаббуси билан илғор гоғлар ҳаётга таъбиқ этилиб, самарали натижа бериб келаётгани хусусида сўз юритди.

Шундан сўнг “Адолат” СДП Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосари Абдуқамол Раҳмоновнинг мавзуга доир фикр ва мулоҳазалари тадбир иштирокчиларининг диққат марказидан жой олди.

Давлатимиз раҳбари ҳар бир маърузаси ва чиқишида ёшлар масаласига алоҳида эътибор қаратиб, ўзбек оилаларида мавжуд ибратли кадриятларни ривожлантириш, оила ва маҳаллада тинчлик ва маънавий муҳит барқарорлигини таъминлаш муҳимлигини таъкидлаш бежиз эмас. Давлатимиз раҳбарининг “Ўз болангни ўзинг асра!” деган даъвати бугун ҳар бир оиллага кириб бориб, ҳаёт аъмолига, эзгу вазифага айланмоқда.

Ёши улғў кексаларимиз тинчлик ва осойишталик ҳўкм сурган

жойдан файз-барака аримайди, дейишади. Бу нақлни оила ва маҳалла ҳаётига боғлайдиган бўлсак, тинч ва осуда оилалар доим кўт-барака бўлади. Бугун дунёда, айниқса, қўшни давлатлардаги нотинч, беқарор вазият, “уруш ўчоғи”нинг тобора кенгайиб бораётгани, терроризм, сепаратизм ва экстремизмнинг кўплай давлатлар ривожига тўсиқ бўлаётгани бу

масаланинг нақадар долзарб дейишади. Бу нақлни оила ва маҳалла ҳаётига боғлайдиган бўлсак, тинч ва осуда оилалар доим кўт-барака бўлади. Бугун дунёда, айниқса, қўшни давлатлардаги нотинч, беқарор вазият, “уруш ўчоғи”нинг тобора кенгайиб бораётгани, терроризм, сепаратизм ва экстремизмнинг кўплай давлатлар ривожига тўсиқ бўлаётгани бу

Савол-жавоблар, фикр ва мулоҳазалар қизгин тус олган тадбир давомида партиянинг дастур ва мақсад-вазифаларини ҳаётга таъбиқ этишда фаол иштирок этаётган ёшлар партия томонидан ташаккурнома ва сўдалик совғалари билан тақдирланди.

Санъаткорларнинг Ватанни мадҳ этувчи куй ва қўшиқлари тадбирга кўтаринкилик бағишлади.

Донорлик акцияси давом этмоқда

1 Шундан сўнг партия Сиёсий Кенгаши раиси ўринбосарларидан Абдуқамол Раҳмонов, Умиджон Сулайманов ва партия фаоллари, депутатлари иштирокида мазкур марказда янги бошланғич партия ташкилоти тузилди.

Санжар РЎЗИМОВ, вилоят Қўн қўиш маркази донорлар бўлими мудири, БПТ раиси:

– Партия фаолларининг марказимизга бўлган эътибори ва таширфи учун жамоамиз номидан миннатдорлик билдирамиз. Акция ҳар қанондан ҳам фаол ташкил этилди. Мехмонлар фаолиятимиз билан яқиндан танишишди. Айниқса, марказимизда бошланғич партия ташкилоти-

нинг тузилгани ҳамкорлигимизни янада мустаҳкамлашга имконият яратди. БПТ аъзолари сонини янада кўпайтириб, партиямиз равнақи орқали юртимиз тараққиётига муносиб ҳисса қўшамиз.

Бир сўз билан айтганда, партиямиз томонидан амалга оширилаётган бу каби халқчил ва ҳаётий ташаббуслар мамлакатимизда инсон кадрини улуғлаш тамойилини мустаҳкамлаш орқали партияимизнинг халқимиз орасидаги танилувчанлигини янада оширишга хизмат қилади.

Замира АБДУЛЛАЕВА, Хоразм вилоят кенгаши матбуот котиби

Сифатли тиббий хизмат кўрсатилади

1 Тадбирни партиянинг вилоят кенгаши раиси Тохир Палванов кириш сўзи билан очиб, сўнгги йилларда мамлакатимизда аҳоли, шу жумладан, хотин-қизлар ва ёшларнинг ижтимоий ҳимояга муҳтож, турмуш шароити оғир, ишсиз ва касб-хўнарга эга бўлмаган, ҳўқуқий ва маънавий-психологик қўллаб-қувватлашга зарурати бўлган фуқароларга давлат томонидан манзилли кўмаклашиш буйича мутлақо янгича тизим жорий қилинганини таъкидлади. Партия Хоразм вилоят кенгаши томонидан аҳолига сифатли тиббий хизмат кўрсатиш борасида

бир қатор ишлар амалга оширилди. Жумладан, жойларда тиббий кўриқлар ташкил этилиб, “Темир дафтар”, “Аёллар дафтари” рўйхатида турган, онкологик касалликка чалинган фуқароларда овозагарчиликларсиз туман тиббиёт марказларида жарроҳлик амалиёти ўтказилмоқда.

Партия Сиёсий Кенгаши раиси Баҳром Абдуҳалимовнинг мамлакатимизда инсон кадрини улуғлашга қаратилган ва амалга оширилаётган ислохотлар, ҳаётий ва халқчил гоғларнинг самарали механизмлари хусусидаги фикр ва мулоҳазалари иштирокчиларнинг диққат маркази-

дан жой олди. Жумладан, ҳар бир шахс билан индивидуал ва тизимли равишда мунтазам иш олиб боришни ташкил қилиш мақсадида моддий ёрдам ва кўмакка муҳтож оилалар буйича мутлақо янги – “Темир дафтар”, ижтимоий, иқтисодий, ҳўқуқий, психологик қўллаб-қувватлашга, билим ва касб-хўнарга ўрганишга эҳтиёжи ва иштиёқи бўлган хотин-қизлар ва ёшлар буйича тегишлича “Аёллар дафтари” ва “Ёшлар дафтари” тизимлари ҳаётга самарали таъбиқ этилган қайд этилди.

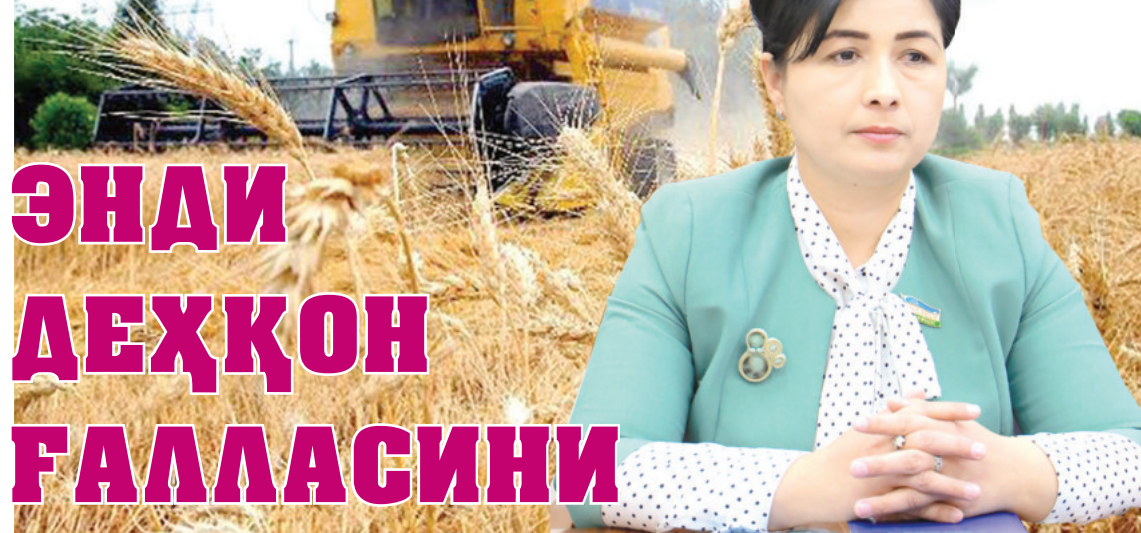
Шунингдек, партиянинг соғлиқни сақлаш соҳасидаги устувор мақсад-

ларидан бири – аҳолига барча даражада юқори технологияли, иختисослаштирилган ва малакали тиббий хизмат кўрсатиш тизими самарадорлигини таъминлаш ҳамда касалланиш йўналишларини ўз вақтида аниқлаш мақсадида иختисослаштирилган тиббий ёрдам кўрсатиш тизимига илмий-тадқиқот фаолиятининг охириги ютуқларини фаол жорий қилиш устувор вазифалардан бири экани қайд этилди.

Шундан сўнг иштирокчиларнинг мавзуга доир фикр-мулоҳазалари, таклиф ва тавсиялари муҳокама этилди.

ЭНДИ ДЕҲҚОН ҒАЛЛАСИНИ БИРЖАДА СОҲАДИ

Дилрабо ХОЛБОЕВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасининг
Аграр ва сув хўжалиги масалалари
қўмитаси аъзоси

Жаҳон бозорларида озиқ-овқат нархлари кун сайин юқори суръатлар билан ўсмокда. Бугунги кунда халқаро биржаларда 1 тонна бугдой 400 доллардан сотилмокда ва йил бошига нисбатан 30 фоизга ошди. Осиё, Яқин Шарқ ва Шимолий Африкадаги кўплаб давлатлар, хусусан, Эрон, Туркия ҳамда салкам 172 миллион аҳоли яшайдиган Бангладешда ғалла нархи кескин кўтарилди.

Бугун Шимолий Африканинг барча мамлакатларида – Мисрдан торттиб Марокашгача – аҳоли қаҳатчилик бошлангичдан кўриб, ун ва ғалла ғамлашга зўр берган. Бундай вазиятда юртимизда нархларнинг ошиб кетишига йўл қўймаслик, халқимизнинг ижтимоий ҳимоясини таъминлаш устувор вазифага айланмокда. Хўш, бундай вазиятда қандай йўл тутмоқ зарур?

Президентимиз Шавкат Мирзиёев ўтказган ғаллачиликдаги ислохотларнинг муҳим босқичига бағишланган йиғилишда фермерлар манфаатдорлигини таъминлаш, ҳосилдорликни ошириш орқали бозорда тақлифни кўпайтириш масалалари муҳокама қилинди.

Президентимиз таъкидлаганидек, нарх-наво барқарорлигини таъминлашнинг ягона тўри йўли бу – фермерлар манфаатдорлигини таъминлаш, ҳосилдорликни ошириш орқали бозорда тақлифни кўпайтириш ҳисобланади. Бунинг учун ғаллачиликда бозор механизмларини тўлиқ жорий этиш зарур. Бу орқали ўсиш бўлади, рақобат юзага келади. Соҳада хусусий секторга кенг йўл очилгани тўғриси унинг улуши тобора ортиб бораётди.

Хусусан, сўнги уч йилда ҳудудларда қуввати қарийб 3 миллион тонна бўлган 160 дан ортиқ йирик хусусий дон корхоналари иш бошлади. Натيجида ўтган йилда республика бўйлаб қарийб 3,5 миллион тонна ун ишлаб чиқарилаётган, шундан 54 фоизи хусусий дон корхоналари ҳиссасига тўғри келади.

Афсуски, бу муаммолар йўқ, дегани эмас. Бугунги кунда “Ўздонмаҳсулот” компанияси таркибидagi 43 та дон корхонаси янги бозор шароитларида самарали ишлашга тайёр эмас. Чунки шу пайтгача компания таркибидagi дон корхоналари фермерлардан тайёр бугдойни қабул қилиб, уни қайта ишлаш билан шугулланиб келган. Оқибатда, уларнинг ун ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланиш даражаси ўртача 60 фоиздан ошмайди.

Давлат дон корхоналарининг тегиримон харажатлари хусусий секторга нисбатан 20-25 фоизга юқори, рентабеллик эса 2 баравар кам. Ишлар самарасиз йўлга қўйилгани оқибатда “Ўздонмаҳсулот” корхона-

ларининг Қишлоқ хўжалиги жамғармаси олдидаги қарзи 1,8 триллион сўмни ташкил этиб, шундан 1,1 триллион сўми умидсиз қарз ҳисобланади.

Видеоселектор йиғилишида муаммога узил-кесил нукта қўйилиши маълум қилинди. Яъни, фермер-деҳқонлар анчадан буён кутган ислохотларнинг янги босқичи бошланади. Жорий йил 1 июндан бошлаб ғаллани давлат томонидан сотиб олиш ва сотишда бозор нархларига утиладиغان бўлди.

Шунингдек, фермер ва кластерлар ўзлари етиштирган ғалласини биржа савдоларига ўзлари олиб чиқадиган тартиб белгиланади. Энди фермерларнинг ҳам бағрига шамол тегадиган бўлди. Бунда, энг аввало, давлат ресурслари учун сотиб олинadиган 1 тонна бугдой нархи ўтган йилдаги 1 миллион 550 минг сўмдан жорий йил ҳосили учун 3 миллион сўмга, яъни 2 бараварга оширилди.

Қишлоқ хўжалиги жамғармаси харид қилган 1 миллион 783 минг тонна бугдой эҳтиёжга қараб ойма-ой биржага чиқарилади. Бунда июль-август ойларида биржада шаклланган ўртача нархлардан келиб чиқиб, фермерларга ўртадаги ижобий фарқ ҳам тўлаб берилади. Мисол учун, август ойида 1 тонна ғалланинг биржа нархи 3,5 миллион сўм бўлса, фермерга яна 500 минг сўм тўлаб берилади. Бу мақсадларга жорий йилда давлатдан 6 триллион сўмдан зиёд маблағ ажратилади.

Бундан ташқари, фермерлар ихтиёрида қоладиган бугдойдан 500 минг тоннага дон корхоналарида вақтинча сақлаш учун қабул қилинади ва 1 июндан бошлаб илк бора фермер ва кластерларнинг ўзлари биржа савдоларига бозор нархида чиқаради. 500 минг тонна бугдойнинг дон корхоналарида вақтинча сақлаш харажатларини давлат ўз зиммасига олади ва бунга 100 миллиард сўм ажратилади.

Агар фермер ва кластерлар томонидан етиштирган ортиқча ғалласини сотиш истаги бўлса, давлат ва хусусий дон корхоналарига шартнома асосида келишилган нархларда сотади. Демак, фермер биржага чиқиб, ўзи ғалласини мустақил сотса, унинг даромади ошади, ўз меҳнати натижасидан рози бўлади. Келгусида давлат захирасига харид қилинадиган ғалла ҳам фақат биржадан сотиб олинади.

Бир сўз билан айтганда, фермерлар 2022 йил бугдой ҳосили учун биржа тўловларидан овоз қилинади. Жорий йил ҳам ғалла ҳосили учун 7,6 триллион сўм ажратилади. Янги тизимнинг тўлақонли, адолатли ва очик-ошкора ишлаб кетиши, ҳар бир сўм фермер ва кластерга ўз вақтида, тўлиқ етиб бориши, нарх-навонинг ўсиши ва тақчилликнинг олдини олиш бўйича “кунбай” назорат тизими жорий қилинади.

ЗАМОНАВИЙ БИЛИМ ВА ТАЖРИБАГА ЭГА ПЕДАГОГЛАР

МУНОСИБ РАВБАТЛАНТИРИЛАДИ

Махфират ХУШВАҚТОВА,
Олий Мажлис Қонунчилик
палатасидаги
“Адолат” СДП фракцияси аъзоси

Эртанги кунимиз ривожини, белгилаб олган стратегия ва режаларимиз самарасини, аввало, соғлом дунёқарашга эга, интеллектуал салоҳияти юқори бўлган ёшларимизга боғлиқ.

Бу жараёнда эса, фарзандларимизни бугунги давр талабидан келиб чиққан ҳолда тарбиялаб, вояга етказиш муҳим саналади.

Ҳеч кимга сир эмаски, фарзанд тарбиясида, унинг билим олиб, етук шахс бўлиб етиштиришда мактабнинг ўрни бекиёс. Шу боис сўнги йилларда мактаб ўқувчиларининг билими ва кўникмаларини шакллантириш, уларни миллий ҳамда умуминсоний кадриятларга содиқлик руҳида тарбиялаш мақсадида мактабларда етарли даражадаги шарт-шароитни таъминлашга қаратилган муайян ишлар амалга оширилди.

Хусусан, жорий йил бошидан буён мактаб таълимига маъсул бўлган мутасаддилар республикамиз ҳудудларида бўлиб, жойлардаги муаммоларни ўрганди. Ўрганишлар жараёнида мамлакатимиздаги 852 та мактабда таълим сифати, муаллимлар салоҳияти ва ўқувчиларнинг олийоҳларга кириш даражаси анча паст эканлиги аниқланган.

Шу боис ушбу мактаблар фаолиятига ҳам қисқа вақт ичида Президент мактаблари, ихтисослашган ва хусусий мактаблардаги каби илғор методикаларни жорий этиш бўйича ишлар бошлаб юборилди. Албатта, мактаб таълими сифатини яхшилашда нафақат замонавий шарт-шароитлар, шу билан бирга, унда фаолият юритувчи кадрларнинг салоҳияти ҳам аҳамиятли саналади. Бунда эса етук кадрлар тайёрлаш, уларнинг меҳнатини муносиб равишда рағбатлантириш муҳим.

Шу боисдан ҳам ўқитувчи касби нуфузи ва педагогларнинг сифат тарихини ошириш, дарсликлар ва ўқув методик мажмуаларини замон талабларига асосида такомиллаштириш, халқ таълими муассасаларининг халқаро стандартларга жавоб беришдан замонавий моделларини барпо этишга қаратилган «2022-2026 йилларда

халқ таълимининг ривожлантириш бўйича миллий дастурни тасдиқлаш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Президенти фармони ҳамда «Халқ таълимининг ривожлантиришга оид қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида»ги Президент қарори қабул қилингани айтиш билан бирга, давлат таълимида барча маълумот алмашинуви жараёнларини Халқ таълими тизимини бошқаришнинг ягона дастурий мажмуаси орқали амалга оширилиш ҳамда ушбу соҳада электрон давлат хизматлари кўламини кенгайтириш белгилаб берилади.

Шу ўринда айтиб ўтиш керакки, фармонда белгиланган вазифаларнинг энг муҳимларидан бири, бу педагог кадрларни салоҳиятидан келиб чиққан ҳолда рағбатлантириб бориш тизимидадир. Ушбу тизим ўз касбининг фидойисини бўлган миғналар педагогларда касбига бўлган меҳр ва маъсулиятнинг ошишига хизмат қилади.

Хусусан, 2022 йил 1 сентябрдан бошлаб Халқ таълими вазирлиги тизимидаги умумий ўрта таълим муассасаларида умумтаълим фанлари бўйича тегишли даражадаги сертификатга эга бўлган педагог кадрларга ҳар ойлик қўшимча устама тўлаб борилади.

Бунда халқаро тан олинган сертификатга эга бўлган педагог кадрларга ҳамда халқаро стандартлар талабларига жавоб берадиган миллий баҳолаш тизимида олинган сертификатга эга бўлган педагог кадрларга ҳамда давлат тест марказининг миллий баҳолаш тизимида олинган сертификатга эга бўлган педагог кадрларга уларнинг тариф ставкасига

ган рақамлаштириш тизимига ҳам алоҳида эътибор қаратилмокда. Боиси, тан олиб айтиш керакки, бугун жойларда халқ таълими тизими бўлимлари томонидан бошқарувнинг тўлақонли шарт-шароити аниқлаб берилган ҳолда педагог кадрларнинг умумтаълим фанлари бўйича билим даражаси ва касбий маҳоратини баҳолаш тизими ишлаб чиқилиб, амалиётга жорий қилинади.

Мақтаблардаги таълим ҳам, муҳит ҳам кўп жиҳатдан ушбу жамоага бошчилик қилиб келаётган директорларга боғлиқ. Шу боис, 2023 йил 1 январдан бошлаб мактаб директори лавозимига номзодлар менежерлик сертификатини олиш учун Миллий-тадқиқот институтида махсус пуллиқ дастурлар асосида жамоада ишлаш ва ота-оналар билан мулоқот қилиш, бошқарув, амалиёт хисоб-китоблари амалга ошириш ҳамда ахборот-коммуникация технологиялари кўникмаларига ўқитилади.

Ўқитиш якуни бўйича Миллий-тадқиқот институти томонидан мактаб директорлар лавозимига номзодларнинг бошқарув соҳасига оид билим ва кўникмалари баҳоланади ҳамда натижаси бўйича менежерлик сертификати берилади. Якунда эса, мактаб директори лавозимига номзодлар фақат менежерлик сертификати эга бўлган шахслар орасидан танлаб олинади ва келишиш учун халқ депутатлари туман (шаҳар) Кенгашларига тақдим этилади.

Албатта, бу бошқарувда янги руҳ ва муҳит пайдо бўлишига, таълим соҳасида сарфланаётган ҳар бир сўм ўз жойига етиб боришига хизмат қилади. Шунингдек, ушбу белгиланган вазифаларнинг мактаб таълими соҳасига тўлақонли ва ўз вақтида жорий этилиши юрдошларимизнинг энг катта бойлиги бўлган фарзандлари камолини ўзлари қутгандан-да, аёло даражада кўришига замин яратилади.

Партиядошимиз танлов ғолиби бўлди

15 май – Халқаро оила кунини республикамиз бўйлаб “Фаровон оила сари” гояси остида кенг нишонланди. Ойлик доирасида 3 босқичдан иборат “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оиласи” кўрик-танловининг ҳам ўтказилди.

Ушбу кўрик-танловнинг якуний босқичи вилоят миқёсида Термиз шаҳридаги “Санъат саройи”да бўлиб ўтди. Танловда вилоятимизнинг 15 та шаҳар ва туманларида ўтказилган 2-босқич ғолиблари иштирок этишиб, турли шартлар бўйича ўзаро беллашилди. Қувонарлиси, мазкур кўрик-танловда

партияни фаоли, партиянинг “Адолатли қайнона – маҳалла виждони” вилоят босқичи кўрик-танлови ғолиби Ойсифат Бозорова оиласи ҳам фаол қатнашиб, танлов якунларига қўра ҳақамлар қарори билан вилоятда “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оиласи” деб топилди, биринчи ўринни қўлга киритди ва БҲМнинг 15 баравари миқдорда бир марталик пул мукофоти сертификатини қўлга киритди.

Биз партияимизнинг фаол ва фидойи аъзосини ғолиблик билан табриқлаймиз ва келгуси ишларида унга улкан муваффақиятлар тилаймиз!

Сурхондарё вилоят кенгаши
маتبўот хизмати

Қутлов

ДЕПУТАТ ОИЛАСИ —

ВИЛОЯТДА ЭНГ НАМУНАЛИ ОИЛА

Ўзбекистон Оила ва хотин-қизлар давлат қўмитаси томонидан “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оиласи” кўрик-танловининг вилоят босқичи ўтказилди. Оилавий кадрларни авайлаб келган, намунали маънавий-ахлоқий муҳитга эга, қонил фарзандларни вояга етказган, жамиятда обрў-эътибор қозongan оилалар танловда фаол иштирок этишди.

Қувонарлиси, унда партияимиздан халқ депутатлари Навоий вилоят Кенгаши депутати Шахло Раҳматова оиласи энг намунали оила деб топилди, биринчи ўринни қўлга киритди ва қимматбахо эсдалик совғалари билан тақдирланди.

Қаҳрамонимиз депутатлик фаолияти билан бирга Навбахор туман халқ таълими бўлими услубчиси сифатида ҳам самарали фаолият олиб бормоқда. Шунингдек, узоқ йиллар Навбахор туманидаги 3-умумий ўрта таълим мактабининг ўқув ишлари бўйича директор ўринбосари вазифасида меҳнат қилиб, зиёлилар ва кенг жамоатчилик ўртасида катта ҳурмат қозongan.

Ўз фаолияти давомида “Халқ таълими аълочилиси” ҳамда “Ўзбекистон мустақиллигининг 25 йиллиги” эсдалик нишонлари билан тақдирланган.

Турмуш ўртоғи Сафоқул Ҳасанов эса асарларичилик, узумчилик, анорчилик ва оилавий хунармандчилик йўналишида тадбиркорлик фаолияти билан шугулланиб келади. Бугунги кунда 50 та асарлари оиласини парваришлаб, халқимиз дастурхонига тоза асал маҳсулотларини етказиб бermoқда.

Шахло Раҳматова ўттиз йиллик турмуши давомида намунали оила бекаси сифатида икки қиз ва бир ўғил фарзандни оқ ювиб, оқ тараб, вояга етказган. Фарзандларининг барчасини олий маълумотли қилиб, катта ҳаётга йўлаган.

Фарзандларининг каттаси Сарвиноз онаси каби ўқитувчилик касбини танлаган. Ҳозирда Навоий шаҳридаги умумтаълим мактабларининг бирида

инглиз тили фанидан дарс бериб келмокда. Ўғли Жавоҳир юртимизнинг энг йирик санoат корхонаси ҳисобланган Навоий кон-металлургия комбинатига қарашли 5-кон бошқармаси ишчиси сифатида жамиятимиз ривожига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшиб келмокда. Кенжа фарзанди Муаттар эса Ўзбекистон жаҳон тиллари университетининг 2-босқичида таҳсил олади.

Бир сўз билан айтганда, Шахло Раҳматова турмуш ўртоғи билан бирга фарзандларига муносиб таълим ва тарбия бериб, уларнинг барчаси ҳаётда муносиб ўрнини топганлиги таҳсинга лойиқ.

Бундан ташқари, Ш.Раҳматова депутатлик фаолиятида ҳам ўзининг жонқурлиги, самимийлиги, фидойилиги ҳамда тиришқоқлик хислатлари орқали аҳолини қийнаб келаётган муаммоларни тезкорлик билан ҳал этишдаги жонбозлиги тўғрисида сайловчилар ишончи ва меҳрини қозониб улгурган.

– Намунали оила бўлиш учун жуда кўп нарса керак эмас, сабр-тоқатли бўлиш, оилада эркинлик бўлиши, энг аввало, эр-хотин бир-бирини тушуниши керак, – дейди оила бошлиғи Сафоқул Ҳасанов. Фурсатдан фойдаланиб, депутатимизни “Янги Ўзбекистоннинг ибратли оиласи” кўрик-танловининг ғолиблиги билан депутатларимиз ҳамда кўп сонли партияимиз фаоллари номидан самимий муборакбод этамиз. Юртимизда ибратли оилалар сонини кўпайтирсин.

Навоий вилоят кенгаши
маتبўот хизмати

Замонавий қиёфа, замонавий хизматлар “Агробанк” смарт-офисидан бошланади.

Мақсад – мижозларга қулайлик яратишга қаратилгани билан муҳим аҳамият касб этади. Эндиликда аҳоли ва бизнес вакиллари, банк хизматларидан фойдаланмоқчи бўлган фуқаролар “Агробанк”нинг ақлли “Smart Office” хизматларидан ўзига қулай вақтда фойдаланишлари мумкин.

“АГРОБАНК”ДА ЗАМОНАВИЙ “SMART OFFICE”

Сизга энди робот хизмат кўрсатади

Smart Office – ақлли шохобча бўлиб, банк ходимлари иштирокисиз 24/7 режимида фаолият юритади. Мазкур шохобчада барча турдаги банк операциялари автоматлаштирилган ҳолда хизмат кўрсатади.

Ақлли шохобчага картома, автоматлаштирилган депозит машина (АДМ), video-teller машинаси (VTM), банкомат, инфокиоска, Ресепшн-робот ҳамда Touchscreen (сенсорли экран) қурилмалари жойлаштирилган.

Офисга киришингиз билан сизни “РЕСЕПШН-РОБОТ” кутиб олади. Мижозларни қизиқтирган саволларга жавоб беради. Банкда кўрсатилаётган барча хизмат турлари, ўтказилаётган акциялар ҳамда янгиликлардан хабардор этади. Кўрсатилаётган хизматлардан фойдаланиш имкониятлари ва қурилмалардан фойдаланиш тартиби тўғрисида батафсил тушунчалар беради. Мижозлар ўзининг веб-саҳифаларига кириб маълумотларини (ушбу роботнинг экранидан пайдо бўлади) олиш имконига эга бўлади. Робот VIP мижозларни танийди.

КАРТОМАТ ҚУРИЛМАСИ орқали мижозлар банкка ташриф буюрмаган ҳолда НУМО ва Visa пластик карталарини олиш ёки яроқлилиқ муддати ўтган ёки носоз бўлиб қолган ҳамда йўқолган шу турдаги пластик карталарни қайта олиш имкониятини беради.

Реклама ўрнида

АВТОМАТЛАШТИРИЛГАН ДЕПОЗИТ МАШИНАСИ (АДМ) юридик шахс ва яқна тартибдаги тадбиркорларга банкка ташриф буюрмадан онлайн тарзда ҳисоб рақамларига инкассация қилиш, нақд миллий валюта орқали барча турдаги пластик карталарни тўлдириш ва “Агробанк” томонидан расмийлаштирилган кредитга ҳисобланган фоизларни нақд миллий валютада тўлаш имконини беради.

VIDEO-TELLER МАШИНАСИ (VTM) қўшимча экран ҳамда видеоаспаҳат ускуналари билан жиҳозланган, мазкур қурилма орқали мижозлар барча турдаги банк операцияларини амалга ошириши мумкин. Жумладан;
- нақд хорижий ва миллий валюта орқали банк пластик карталарини тўлдириш;
- хорижий пул ўтказмалар қабул қилиш ва ўтказиш;
- омонат расмийлаштириш, ҳисоб рақамларини очиш ва уни тўлдириш;
- жисмоний шахсларга кредит расмийлаштириш ҳамда бериш;
- tu.agrobank.uz сайтида мажбур барча хизмат турларидан фойдаланиш;
- ушбу банкоматдан фойдаланган ҳолда “Call-Centre”да бичирилган ходим билан мижозларга тушунчалар бериш хизматлари бажарилади.

БАНКОМАТ ҚУРИЛМАСИ (6683 РУСУМЛИ) UZKARD тўлов тизимига уланган бўлиб, ушбу банкомат орқали:

- нақд миллий валюта олиш;
- пластик картани нақд миллий валютада тўлдириш;
- нақд хорижий ва миллий валюта орқали банк пластик карталарини тўлдириш;
- нақд хорижий валюта орқали сўм пластик картани тўлдириш;
- сўм пластик карта орқали нақд хорижий валюта сотиб олиш мумкин.

Этиборлиси, мазкур банкомат ёрдамида пластик карта иштирокисиз, махсус код орқали нақд пул ечиб олиш имкони мавжуд. Бунинг учун смартфонингиз “Агробанк” мобил иловасига уланган бўлиши керак. Бундан ташқари, ушбу қурилма орқали тўловларни (телефон, интернет провайдерлар, коммунал тўловлар ва бошқа...) амалга оши-

риш мумкин. Бу хизматлар ҳозирча фақат “Агробанк”да мавжуд.

БАНКОМАТ ҚУРИЛМАСИ (5800 РУСУМЛИ) НУМО тўлов тизими уланган бўлиб, ушбу банкомат орқали:

- нақд миллий валюта олиш;
- пластик картани нақд миллий валютада тўлдириш мумкин.

ИНФОКИОСКА ҚУРИЛМАСИ орқали мижозлар нақд миллий валютада ёки сўм пластик карта орқали коммунал, пайнет амалиётларини бажариш ҳамда кредит сўндириш хизматларидан фойдаланади.

TOUCHSCREEN (СЕНСОРЛИ ЭКРАН) қурилмаси орқали интернет банкинг хизматидан фойдаланиш имконияти яратилган.

Худди шунақа “Smart Office”лар ҳар бир вилоят ҳамда туман марказларида очилиши режалаштирилган.

“Агробанк” АТБ Матбуот хизмати

Билиб қўйган яхши

Ҳисобга олиш ускуналарини қиёсловдан ўтказиш бўйича давлат хизматлари фақат ДХМ ёки Ягона интерактив давлат хизматлари портали орқали амалга оширилади (<http://lex.uz/docs/4481469>).

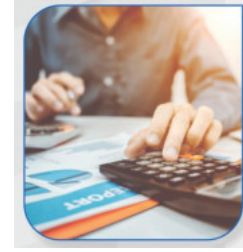
Бунда, ҳисобга олиш ускуналарини қиёслаш даврийлиги:

- юридик шахслар учун – 4 йил;
- жисмоний шахслар учун – 8 йилни ташкил этади.

Ҳисоблагични қиёслашдан ўтказиш давлат хизмати кўрсатилган учун қуйидагича йўғим ундирилади:

- жисмоний шахслардан (маиший эҳтиёжлар учун электр энергиясидан фойдаланувчи жисмоний шахслардан ташқари) БХМнинг 20 фоизи (54 минг сўм);
- худудий электр тармоқлари корхонасидан (маиший эҳтиёжлар учун электр энергиясидан фойдаланувчи жисмоний шахслар учун) БХМнинг 15 фоизи (40 минг 500 сўм);
- юридик шахслардан БХМнинг 1,5 баравари (405 минг сўм) миқдоридан.

“Ижтимоий ҳимоя ягона реестри” ахборот тизимида рўйхатга олинган шахсларга, шунингдек, I ва II гуруҳ ногиронлиги бўлган шахсларга белгиланган йўғимнинг 50 фоизи миқдорига chegirma қўлланилади.

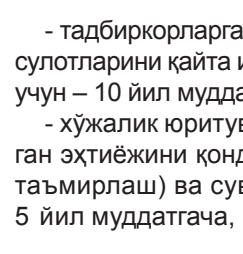

Солиқ тўловчининг профессионал (касб-хунар мактаблари, коллежлар, техникумлар) ва олий таълим ташкилотларида таълим олиш (ўзининг, шунингдек, 26 ёшга тўлмаган фарзандларининг ёки эрининг (хотинининг) таълим олиши учун йўналтирилган даромадлари солиққа тортилмайди.

Қоракўлчилик тармоғини ривожлантириш бўйича кредит беришнинг қуйидаги тартиби белгиланган: (<https://t.me/huquqiyaxborot/11583>)

- кредитлар Марказий банкнинг асосий ставкасига 4 фоизлик банк маржасини қўшиш орқали ҳисобланадиган ставка бўйича ажратилади;
- кредитлар қуйидаги шартларда берилади:
- тадбиркорларга хориждан гўшт, жун ва сут йўналишидаги қўй ва эчкилар харид қилиш учун – 5 йил муддатгача, шу жумладан, 3 йиллик имтиёзли давр билан;
- тадбиркорларга уларнинг озуқа цехлари (гранулятор)ни, гўшт, жун ва сут маҳсулотларини қайта ишлашни ташкил этиш бўйича лойиҳаларини молиялаштириш учун – 10 йил муддатгача, шу жумладан, 3 йиллик имтиёзли давр билан;
- хўжалик юритувчи субъектларга яйловларда чорва молларининг сувга бўлган эҳтиёжини қондириш учун сув чиқариш (қудуқлар бурғилаш ёки мукамал таъмирлаш) ва сув иншоотига ресурс тежамкор ускуналар ўрнатиш учун – 5 йил муддатгача, шу жумладан, 3 йиллик имтиёзли давр билан.

Пиёдалар йўлни пиёдалар ўтиш жойларидан ташқарида кесиб ўтишда транспортларнинг ҳаракатланишига халақит бермасликлари, яқинлашаётган транспортларнинг йўқлигига ишонч ҳосил қилмасдан туриб, кўринишни чекловчи тўхтаб турган транспорт ёки бошқа бирор тўсиқ панасидан чиқмасликлари керак. (<https://lex.uz/docs/5953883#5954802>) Пиёдалар тўхтаб турган автобус ва троллейбуснинг орқа томонидан йўлни кесиб ўтишлари шарт.

Қуйидаги шахсларга хавфсизлик камарини тақмасликка рухсат берилади: (<https://lex.uz/docs/5953883>)

- автомобилнинг орқа ўриндиғидаги 12 ёшгача бўлган болалар;
- ўқув-машқ транспорт воситасини ўқувчи бошқараётган вақтда автототранспортни ёки шахар электр транспортини бошқаришни ўргатувчи амалий машғулотлар инструктори;
- ҳомиладор аёллар, саломатлиги хавфсизлик камари тақиш имконини бермайдиган беморлар (Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан белгиланган касалликлар рўйхатига мувофиқ ва ушбу касалликлар билан касалланганлиги бўйича тиббий маълумотнома мавжуд бўлганда);
- хизмат вазифасини бажараётган ходимга бириктирилган кўк ёки қизил ёхуд кўк ва қизил рангли ялтироқ маёқчаси билан жиҳозланган ҳамда махсус рангли буюк схемалар ва ёзувлар билан белгиланган транспорт ҳайдовчиси ва йўловчилари.
- Мотоцикл ва мопедада ҳаракатланаётган ҳайдовчи ва йўловчилар махсус мототолем кийишлари ва уни қадаб олишлари шарт.

манба: t.me/huquqiyaxborot

Жиноятга жазо муқаррар

Тўрақўрғон туманининг “Соҳибқор” маҳалласида яшаган Исмаатбой Алиназаров (мақолада исм-шарифлар ўзгартирилган) анчайин манман, калондимоғ эди. Акс ҳолда 2021 йилнинг август ойи охирида ўз уйида, фарзандларининг суннат тўйига меҳмон бўлиб келган тоғасига қўл кўтариб, уни урмаган бўларди.

КАЛОНДИМОҒЛИК КАСОФАТИ

ёхуд қотилга айланган қариндош

Ўша кун Исматбойнинг бу қилиги нафақат меҳмонларни, балки қариндош-уруғларини ҳам қаттиқ ранжитди. Кўпчиликнинг ундан кўнгли қолди. Айнан ана шу воқеа сабаб ордан ўн беш кунча ўтиб – 2021 йил 5 сентябрь кун қариндоши Ботир Ҳамидов (улар ака-уканинг набиралари бўлади) билан ҳам жанжаллашиб қолди. Аммо бу жанжалнинг охири фожиага айланиши ким билибди дейсиз.

Гап шундаки, кеч соат 20³⁰ларда И.Алиназаров “Ермаскид” маҳалласи марказидаги дўконга борганида Ботир ўша ерда эди. Ҳароқат орасида Б.Ҳамидов унга киноя билан:

– Сен жуда кучайиб кетибсанми? – дейди у қариндошининг ўз тоғасини урганига ишора қилиб.

Табиийки, бу гап Исматбойга ёқмайди. Пировардида иккаласи гижиллашиб қолиб, муштлашиб кетишади. Лекин шу атрофдагилар уларни ажратиб қўйишади. Ўз навбатида Ботир у билан жанжаллашмаслик мақсадида уйига кириб кетади. Шунга қарамасдан, И.Алиназаров унга телефон қилади, ҳақоратли сўзларни айтиб, сўжишда давом этган. Қолаверса, ўртадаги зиддиятга ойдинлик киритиш мақсадида қариндошини туманининг “Олчин” маҳалласи марказига қақиртириб, бир неча мартаба кўнги-

роқ қилган. Жавоб бўлмагач, “SMS” хабарлар юборган. Аммо Б.Ҳамидов кейинчалик телефон апаратыни учуриб қўйган. Бу эса зўравон йигитга жуда алам қилади. Натижада у газабланиб, Ботирнинг акаси Баҳромжонга сим қоқади. Бўлиб ўтган жанжал тўғрисида Баҳромжон билан баҳслашиб, уни ҳам ҳақоратомуз, шахсини, йигитлик ғурурини камситувчи сўзлар билан “сийлайди”. Шунингдек, уни эрталаб муштлашиш мақсадида туманининг жанубий чегарасидан оқиб ўтувчи Сирдарё бўйига қақиради.

2021 йил 6 сентябрь кун соат 07³⁰ларда Исматбой уйдан чиқиб кетаётган вақтида укаси Жавоҳир унинг кай-

фияти йўқлиги сабабини сўрайди. Шунда ака кечкурун бўлиб ўтган воқеани гапириб беради.

– Майли, ўтган ишга саловат. Сиз борманг, Баҳром ака билан Ботирни мен ўзим тинчлатаман, – дейди Жавоҳир ўртадаги жанжал авж олишини бартараф этиш мақсадида.

Шу мақсадда Жавоҳир акасини уйда қолдириб, ўзи Баҳромжоннига жўнайди. Манзилга яқинлашганда эса қариндошининг тоғаси Азамат Акрамалиев билан кўчада турганини кўради. Гуёки тоғажиян Исматбойни сўроқ-савол қилиш учун йиғилишгандек ту-

мўлжаллайди. Натижада пичоғини олиб, уйдан чиқади. Йўл-йўлакай кичик укаси Даврон Алиназаров ишлайдиган “Fast-food” тамаддиҳонасига кириб, у ердан ҳам битта пичоқ олади. Бу маҳал Даврон оғайниси Олимжон Абдулатипов билан суҳбатлашиб турганди.

– Машинангни ҳайда, мени Шаҳандга олиб бориб кел! – дея буюради О.Абдулатиповга. Олимжон уни машинасига ўтиргизиб, йўлга тушади. Баҳромжон ва Азамат ака турган жойга яқинлашар экан, Исматбой узоқдан Жавоҳирнинг ерда қимирламай ётганини кўради. “Укамни ўлдириб қўйибди” деган шубҳа-гумон банд этади дарҳол унинг хаёлини. Шу боис машинадан туша солиб, қуракда турмай-диган сўзлар билан сўкканча Баҳромжонга ташланади. Қолаверса, ёнидан пичоқ чиқариб, қариндошининг олд кўкрак қафаси ва ўнг елка қисмига икки мартаба санчади. Оқибатда Б.Ҳамидов ерга йиқилади.

Ж.Алиназаровга. Бинобарин, у акасига кўнгироқ қилиб, бу ҳақда хабар беради. Сўнг ўзи Баҳромжон ва Азамат аканинг ёнига боради. Бироқ Жавоҳирнинг юз беражак жанжални бостириш мақсади зое кетади: Б.Ҳамидов бор кучи билан унинг юзига мушт туширади. Оқибатда Ж.Алиназаров хушини йўқотиб, ерга йиқилади.

Буни қарангки, укасининг кўнгиригидан кейин И.Алиназаров аввалгидан ҳам баттар газаб отига минади. Жаҳл келганда ақл кетар, дейдилар. Шу маънода айтганда, у Баҳромжонни ўлдириш орқали ўртадаги низога нуқта қўйишни

либ, хушини йўқотибди. И.Алиназаров эса уни ўлдирганига тўлиқ ишонч ҳосил қилиб, ҳодиса жойидан қочиб кетади.

Дарҳақиқат, жабрланувчи воқеа жойида вафот этади. Айбдор шу кунгидея қўлга олиниб, унга нисбатан жиноят иши қўзғатилади.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, тергов жараёнида Исматбойнинг хонадонидан соф вазни 3,22 граммга тенг “марихуана” гиёҳвандлик моддаси ҳам топилди.

Шундан сўнг ҳар иккала жиноят иши жиноят ишлари бўйича Тўрақўрғон туман судида қўриб чиқилди. Яъни, суд “қаҳрамон”имизни Жиноят кодексининг 97- ва 276-моддаларининг 1-қисми билан айбдор деб топиб, узоқ муддатга озодликдан маҳрум этди. Жабрланувчининг қонуний вакилига эса етказилган моддий ва маънавий зарарни ундириш бўйича келгусида фуқаролик ишлари бўйича тегишли судга мурожаат қилиш ҳуқуқи тушунтирилди.

Хулоса ўрнида айтиш мумкинки, манманлик ва ўжарлик каби иллатлар ҳамisha инсонга панъ бериб, аянчли қисматларга гирифтор этиб келган. Жаҳли чиққанда ўзини босолмаслик эса улардан ҳам ёмон, хавфлироқдир. Балки бу фикрларимиз кимгадир панъ-насиҳатдек бўлиб туюлар. Лекин ана шу иллатлар туфайли юз берган қабиҳлик барчамизни хушёр тортириши, ҳамisha оғоҳ бўлишга ундаши шарт. Акс ҳолда бийонидек салом-алик қилиб юрган қариндош қотилга айланмаган бўларди.

Отабек СИДДИҚОВ, жиноят ишлари бўйича Тўрақўрғон туман судининг раиси

Тошкент давлат юридик университетининг мақсадли капитал (Endowment Fund) жамоат фондининг 2021 йил бўйича фаолияти юзасидан ҲИСОБОТ

I. АСОСИЙ ҚОИДАЛАР

Тошкент давлат юридик университетининг мақсадли капитал (Endowment Fund) жамоат фонди (кейинги ўринларда – Фонд) Ўзбекистон Республикаси Президентининг 29.04.2020 й. ПП–5987-сон “Ўзбекистон Республикасида юридик таълим ва фанни тубдан такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги фармони мувофиқ ташкил этилган.

Фонд жисмоний ва юридик шахслар томонидан ихтиёрий мулкрий бадаллар кўшиши асосида ташкил этилган, хайрия, ижтимоий, маданий, маърифий ёки бошқа ижтимоий фойдали мақсадларни кўзлайдиган, аъзолиги бўлмаган ҳамда ташкилий-ҳуқуқий шакли жамоат фонди бўлган нодавлат нотижорат ташкилотдир.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги томонидан 2021 йил 9 апрелда рўйхатга олинган, рўйхат рақами 983. Фонднинг доимий фаолият юритувчи раҳбар органи жойлашган ери (почта манзили): 100047, Тошкент шаҳар, Юнусобод тумани, Сайилгоҳ кўчаси, 35-уй.

Фонд ўз фаолиятини ошкоралик, коллегалик, ўзаро ҳурмат, тенг ҳуқуқлик, ихтиёрийлик тамойиллари асосида юритади.

Фонд фаолиятининг асосий мақсади Тошкент давлат юридик университетининг ходимлари ва талабалари дунёнинг етакчи олий таълим муассасалари, илмий-тадқиқот институтлари ҳамда халқаро ташкилотларида малака ошириши ва таълим олиншини, стажировка ўташини ташкил этиш, турли грантлар ажратиш, талаба ва ходимларни ҳар томонлама моддий рағбатлантириш, эҳтиёжманд ҳамда иқтидорли талаба ва ходимларни моддий қўллаб-қувватлаш орқали кадрлар салоҳиятини ривожлантириш, шунингдек, моддий-техника базасини мустаҳкамлашга қўмаклашишдан иборат.

II. ТАШКИЛИЙ ТУЗИЛМА

Фонднинг оператив бошқарув органи Бошқарув ҳисобланади. Бошқарув Фонднинг 2021 йил 15 мартдаги таъсис йиғилишида сайланган.

Бошқарув Фонднинг ижро органи ҳисобланиб, беш нафар аъзолардан, шу жумладан, Бошқарув раисидан иборат.

Фонд фаолияти устидан назоратни амалга ошириш мақсадида Фонднинг васийлик кенгаши сайланган. Унинг таркиби 2021 йил 15 мартдаги таъсис йиғилишида тасдиқланган. Фонд васийлик кенгашининг ҳар бир аъзосининг аниқ маъсулият чегараси мавжуд.

Фонднинг молиявий фаолиятини ҳамда унинг пул маблағлари тўғри сарфланиши ва мол-мулкдан тўғри фойдаланилишини назорат қилиш учун уч кишидан иборат таркибда Фонд тафтиш комиссияси тузилган.

Фонд тафтиш комиссиясининг аъзолари Фонд васийлик кенгаши томонидан 2021 йил 15 мартдаги таъсис йиғилишида лавозимга тайинланган.

III. МОЛИЯВИЙ ФАОЛИЯТ

2021 йилда ходимлар сони 2 нафарни ташкил этди, шундан 1 нафар ходим – Бошқарув раиси, жамоатчилик асосида фаолият олиб борди ҳамда 1 нафар – ташқи ўриндошлик асосида.

Устав фаолиятини олиб бориш учун 2021 йилда мақсадли тушумлар қуйидагиларни ташкил этди:

кўнгилли хайриялар – 100 500 000 сўм;
бошқа тушумлар (жамоат фондини шакллантириш учун) – 150 000 000 сўм.

Жами ишлатилган маблағлар – 7 223 414,8 сўм, шундан: меҳнат ҳаққи – 4 928 000,00 сўм; мақсадли давлат фондлар ва сугурта учун тўловлар – 1 344 000,00 сўм; банк хизматлари – 951 414,80 сўм.

Фонд маблағларини кўпайтириш учун депозитга 230 000 000 сўм жалб этилди, ундан тақсимланмаган тушумлар 2021 йилда 15 180 600 сўм ташкил этди.

Қисқа муддатли заим – 150 000 000,00 сўм ташкил этади.

Дебитор ва кредиторлик қарздорлик мавжуд эмас.

Реклама ўрнида

Ўтқир ҲОШИМОВ

АФАНДИ ДОМЛАНИНГ ЎГИТИ

Маҳалламизда Афанди домла деган отахон бўларди. Юзи нурли, донишманд чол эди. Бир гал биз «ўсмирларга ғалати насихат қилди. – Худо хоҳласа, сенлар катта одам бўласан. Топармон-тутармон бўлиб, яхши тўйлар қилсан, уй-жой қурсан... Иморат солаётганинда томингни қўшиниқидан ақалли бир қарич пастроқ қилиб ёп. Токи, ҳамсоянгни кўнгли чўкмасин... Ростини айтсам, бу заллар халимдан кўтарилиб кетган экан.

Иттифоқо бир танишимниқига бора қолдим. Осмон барабар қилиб «учаска» қураётган экан. Домланинг насихати эсимга тушиб, ай-таб кўйибман. Гапирмасам бўларкан. Танишим хафа бўлди. – Уша домланганинг «томи кетган» экан! – деди кўн сийтаб. Индамай қўяқолдим. Балки Афанди домланинг «томи кетган» экан. Балки танишимнинг «томи баландлик қилиб» домланинг ўгити «етиб» бормагандир.

Бугуннинг гапи

Бугунги кунда баъзи мамлакатларда эски совет даврини қўмсаб, ўша замонга қайтиш учун турли уринишлар бўляпти. Айрим хорижий телеканалларда Ленин, Сталин даврини, СССРни улуглаш кайфиятлари кучайиб борапти. Масалан, Совет Иттифоқи тарқатганидан афеусланаётган россияликлар сони йилдан-йилга ошиб бормоқда. “Левада-центр” ижтимоий сўров маркази сўнгги тадқиқотларига кўра, улар сони 66 фоизга етди ва бу охириги 10 йилда энг катта кўрсаткичдир. Айни дамда мутахассислар ўзбекистонликлар орасида ҳам Совет Иттифоқини қўмсовчилар сони кўплигига эътибор қаратмоқда.

“Левада-центр” социологлари СССР парчаланишдан пушаймонда бўлган россияликларнинг аксар қисмини 55 ёшдан юқори бўлганлар ташкил этганини маълум қилди. Аммо тадқиқот натижаларидан “темир панжара” кулашидан афеусланаётганлар орасида 18-24 ёшдагилар сони кескин кўпайиб бораётганини аниқлаш мумкин. 1991 йилда парчаланган Совет Иттифоқини қўмсаётганлар бунга “ягона иқтисодий тизимнинг бузилиши”ни (52%) ва “буюк ягона давлат ҳиссидан маҳрум этилгани”ни (36%) сабаб қилиб кўрсатди.

Бунинг сабаблари бор. Совет Иттифоқи даврида 1980 йиллар иккинчи ярмини ҳисобга олмаганда тўқин-сочинлик ҳукмрон эди. Улар фикрича, СССР пайтида ҳаммаёқ арзончилик бўлган, эллик тийинга қорин тўйган ва ҳозиро даъволар. Бепул ва сифатли таълим, тиббий хизматлар ҳам шулар жумласидан.

Аммо Иттифоқнинг тарқаб кетиши, коммунистик тузумнинг асосий камчиликларидан бири динни афюн деб билгани, сиқувга олгани, хусусий мулкни тан олмаганлигидир. Ўтган асрнинг 30-йилларида якка хўжаликларни тугатиб, ўрнида коллектив хўжаликларни (яъни ҳаммаси ўртада ва бу ерда “сенки, меники” деган гап бўлмади) тузиш ҳақида Москвадан буйруқ бўлади ва “қизиллар” ҳамма жойда бу буйруқни амалга оширишга киришиб кетадилар. Бу йўлда олдинга бойлар таланади. Улар бу йўлда шунчалик шафқатсизлик қилдиларки, ҳатто мол-мулкни ўз ихтиёри билан “хукуматга топширган” бойларга ҳам шафқат қилинмади ва уларнинг аксариятини “бой-купоқ” деб отдилар, осдилар ёки ёт ўлкаларга сургун қилдилар. Кўпчилик бойлар эса мол-мулкларини топшириб ҳам хукуматдан қутула олмаглигини билди, Ватанини ташлаб чет элларга қочишга мажбур бўлди.

БУГУН КОММУНИСТЛАР ҚУРГАН СОВЕТ ТУЗУМИНИ ҲАММА ҲАМ ҚЎМСАМАЙДИ

1917-1919 йиллар – очарчилик ва низолар, 1920-1925 йиллар – қулқоқ қилиш, мулларни қамаб, масжидларни бузиш, 1934-39 йиллар – қатганон, зиёли, имонли одамларни қамаш ва отиш, 1976-1986 йиллар – турғунлик, иқтисодий ва сиёсий инқирознинг бошланиши...

Кўриб ўтганимиздек, бугун исботини топдики, совет тузуми асоси ғайритаълимий таълимотга қурилди. Уни халқ қабул қилмади. Коммунистик тузум инсон эркини, ўз-ўзини бошқариш ғоясини инкор этган эди. Эркин меҳнат қилиш шароити ва қафолати йўқлиги, бозор ва товар ишлаб чиқаришининг инкор этилиши, давлат мулкнинг чексиз ҳукмронлиги ва жиддий рақобатнинг мавжуд эмаслиги иқтисодий-сиёсий эркинликнинг барбод бўлишига олиб келди. Иқтисодда инсон мулкдан беғоналашди.

ХАЛҚИМИЗНИНГ МИЛЛИЙ УЙҒОНИШИ ЯНГИЧА ДАВРНИНГ ИБТИДОСИДИР

XX аср интихосига келиб, одамзод шуни англадики, ҳар бир миллат инсониятнинг бир қисми ва бетакорр бойлигидир, асло тараққиёт йўлига тўсиқ эмасдир. Бир одамсиз халқ — кемтик, бир миллатсиз инсоният қашшоқроқдир. Миллатни, миллийликни йўқотиш шахсни, ўзлини йўқотиш сингари фожиалидир. Оқиб бораётган сувда ҳаёт мавжуд, зеро, турли тезликда ҳаракат қилаётган молекулалар бор, агар шу сувдан бир идишга олиб қўйсангиз, аввал тинади, кейин айниди ва ўлик сувга айланади. Инсоният ҳам миллий иромқлар қуйилиб турадиган дарёдай ҳаракатлиб, жўшиб боради. Инсоният тириклиги миллатлар биландир. Миллий ўзлини йўқотиш шахсий ўзлини йўқотиш каби ҳалокатлидир. Келажак миллатларнинг йўқолиши билан эмас, аҳиллиги ва ранг-баранглиги биландир.

Бу империя иқтисодиётида давлат мулкчиликнинг қолганидан ва бунинг оқибатида меҳнатни астойдил қилмаганидан, қамма-қамалар, назоратлар, текшир-текширлар остида етиштирилган маҳсулот ҳам ҳақон бозорда талабгорта сотмай, “социализм” қураётган қолақ мамлакатларга сув-текин берилганидан, иқтисодиёт сиёсатга буйсундирилганидан, тўрт томондаги мамлакатлар ва халқлар “социализм душмани” ҳисобланиб, улкан армия тиш-тирноғига қуролланиб, боқилганидан қулади. Қизил салтанат маънавиятда эътиқод, дину иймон қатагонидан, оммавий даҳрийликдан, миллий қадриятлар, урф-одатлар инкор этилишидан, руҳий емирилишдан, оммавий зеркиш, парокандаликдан, ҳис-туйғуларнинг миллий низолар бўлиб жунбушга келганидан қулади.

Ғоянинг қули бўлган замон ўтди. Биз идеократик жамият тузумидан кечдик ва демократик жамият сари ҳаракат қилмоқдамиз. Шундай пайтда, ўзбек халқининг меҳнати ва раҳбариятининг жасорати тўғрисида ўз салоҳиятига ва қудратига муносиб тарзда барча мамлакатлар билан тенге ва ўзаро фойдали муносабатлар ўрнатаётган замонда яна қандайдир мавҳум иттифоқлар ҳақида ўйлаш қанчалик тўғри?

Шуқри, халқимизнинг аксарияти ўзлигини англамоқда. Айниқса, ёшларимиз мафқуравий тумандан холи бўлиб ўсмоқдалар. Улар одамга нажот, аввало, ўзидан, илмдан эканини англаяптилар. Ўзидан умиди йўқ, ўзини йўқотганларга ҳеч ким мадад бермаслигини тушунаптилар.

ДЕҲҚОНЛАРИМИЗНИНГ АКСАРИЯТИ ЕР ОЛИБ, ЭКИН-ТИКИН ҚИЛМОҚДАЛАР. ҲАР КИМ БИР ИШНИНГ БОШИНИ ТУТМОҚДА, ЎЗИГА ЁРДАМГА КЕЛМОҚДА. БУНДАЙ ЎҚТАМ ОДАМЛАР НОЛИШ, ҚЎМСАБ, ТУШ-КУНЛИКДАН ЙИРОҚДАЛАР. ЮРТНИНГ КЕЛАЖАГИ АНА ШУЛАР БИЛАНДИР. МУСТАҚИЛ ДАВЛАТИМИЗДА ҚАРОР ТОПАЁТГАН ДЕМОКРАТИК ТУЗУМНИНГ АСОСИ ҲАМ, МЕНИНГ НАЗАРИМДА, ШУНДАЙ ИНСОН ЎЗ ҲАЁТИНИ ЎЗ ИРОДАСИГА ҚАРАБ ҚУРАДИ, ЎЗ ҲАРАКАТЛАРИ УЧУН МАСЪУЛИЯТНИ ЎЗ БЎЙНИГА ОЛАДИ, ЎЗ ТАҚДИРИНИ ЎЗИ ЯРАТАДИ.

Айтмоқчиманки, мустамлака, ўтмишини қўмсаётганларнинг яна бир қисми аслида гўдақлиги, ёшлигини қўмсаётган хиссиётли одамлардир. Буларни тушуниш мумкин, чунки инсон болалиғи оғир уруш йилларида тўғри келган кишилар ҳам барибир ўша дамларни эслаб, ширин хўрсиниб қўядилар, бироқ бу хўрсиниш урушни соғиниш эмас, болалиқни соғинишдир. Кечаги кунни қўмсаётганлар орасида яна бир тоифа борки, улар қорин бандалари бўлиб, энди бемалол миннатли ясама “фаровонлик”ни қўмсайдилар, кадрга эмас, қоринга йиғлайдилар, мустақиллик келганини, халқи билан бирга инсоний қадр-қимматга эга бўлаётганларини англаб етмайдилар!

Халқимизнинг аксари қисми қўзи очик, фикри теран, назари тўқ инсонлардан иборатдир, бу эл бугун мустақилликнинг ҳавосидан тўйиб нафас олмақда, унинг оғирини кўтариб, Ҳимояси ва меҳнатига бел боғламоқда.

ХАЛҚИМИЗ ЭРК ҚАДРИНИ АНГЛАБ ЕТДИ

Жамиятда кечаётган жараёнларга эътибор берайлик: бугун мулкнинг турли шакллари мавжуд, мулкдорлар синфи шаклланди, бозор инфраструктураси юзага келмоқда, янги бозорий онг, жаҳоний қадриятлар ривожланмоқда, хусусийлаштириш жараёнида ўз мулки ва сармоясига эга бўлганлар сони чандон кўпайди. Ҳўш, энди ортга қайтиб бўладими?!

Бир вақтлардаги мажбурлаш, тиф остида тикланган мудҳиш салтанат қулади, энди у тикланмайди, янги давлатлар ўртасидаги муносабатлар тенглик, худудий дахлсизлик, ўзаро манфаат асосидаги қўрилик мумкин. Ҳаёт Президентимиз Шавкат Мирзиёев танлаган йўлнинг тўғрилигини исботлади, изчил ислохот ўтказётган Ўзбекистон эса

МДХ маконидаги мамлакатларимиз халқларининг яқинлашуви – табиий кечаётган жараён. Бу халқ интеграцияси бўлиб, сунъий равишда жорий этиладиган сиёсий интеграциядан фарқли ўларок, ҳақиқий интеграциядир. Советлардан кейинги давлатларнинг биронтаси ҳам интеграцияга қарши чиқаётгани йўқ. Айни чоғда уларнинг биронтаси ўз мустақиллигидан воз кечмоқчи ҳам эмас. Айтмоқчиманки, жаҳонда глобализация ва кўпқутблилик жараёнлари кечаётган шароитда мажбурий интеграцияга бирилашиб акс самара беради. Давлатлар ўзларининг ташқи иқтисодий ва ташқи сиёсий фаолиятида мустақил, агар иқтисодий манфаатлар бўлса, мана шундай тенг ҳуқуқли иқтисодий иттифоқларга қўшилиш мумкин. СССРни эса ҳеч қачон тиклаб бўлмади, бу ҳеч қандай мантиқа тўғри келмайди. Хулоса ўрнида айтганда, собиқ Иттифоқни тиклаш тарафдори бўлганларнинг орзуси хомхаёлдан бошқа нарса эмас.

Исмоил САИФНАЗАРОВ, фалсафа фанлари доктори, ТДИУ профессори

демократик давлатини тиклашга киришди, жараёнларнинг қайтмаслиги ва муқаррарлигини таъминлаб олди, барқарор ва ишончли ҳамкор сифатида жаҳон ҳамжамияти сиёсатчилари ва сармоядорларини жалб эта бошлади.

Тўғри, Сталин вафотидан кейинги даврда СССРда нисбатан маълум осойишталик бўлди, биз, урушдан кейинги авлод ўша даврда яшадик, социализмнинг ижобий томонларидан баҳраманд бўлдик, бепул таълим, бепул тиббий хизмат, бепул уй-жойлар, ўқитувчиларга берилган катта имтиёزلардан фойдаландик, шу билан бирга, коммунистик мафқура утопия эканлигини аста-секин тушуна бошладик. Динга қарши атеистик пропаганда, хусусий мулкнинг йўқ қилиниши, миллий қадриятларнинг топталиши тўғри эмаслигини жамият англай бошлаган эди. Горбачёв бошлаб берган “қайта қуриш” сиёсати бутун СССР ҳудудида миллий мустақиллик ҳаракатларининг ривожланишига имконият яратиб берди. СССРнинг тарқалиши ҳам қарийб қонсиз амалга ошди, жумладан, Ўзбекистонимиз мустақиллигига ҳам амалдаги ҳокимият қаттиқ қаршилиқ кўрсатмади. Шунинг учун 60-70 ёшлардаги, урушдан, Сталин вафотидан кейин туғилган бизнинг авлод социализмнинг ижобий томонларини ўз ҳаётида кўпроқ кўрганлиги учун у тизимни унчалик кучли танқид остига олмайди, бугунги миллий мустақил Ўзбекистонимиз ривожига ўша даврдаги баъзи ижобий жиҳатлардан фойдаланиш мумкинлигини ҳам рад этмайди, инкорни инкор қонунини амалиётга диалектик руҳда татиқ этиш зарурлигини маъқуллайди, кўпроқ толерантлик, бағрикенглик тамойили асосида иш юритишни қўллаб-қувватлайди.

Ҳурматли ёшларимиз, катта авлодни тўғри тушунашиз, деган умиддамиз. Янги Ўзбекистон фақат кучли илм-фан, чуқур таълим-тарбия асосида суллаб-яшнаши мумкин. Келинлар, ҳар биримиз ўзимиз танлаган фанимиз учун жон қуйдирайлик, уни бозор иқтисоди талаби асосида амалиётга яқинлаштирайлик, янги пойҳалар ишлаб чиқайлик, ҳамкорлик қилайлик, азизлар!

Ўзбекистон ўз йўлини танлади. Жасоратли раҳбари бошчилигида янги Ўзбекистонни қуришга киришди, миллий маданият, мерос тикланмоқда, тарих ҳаққоний ёзилмоқда, аждодлар шавқати қад ростламоқда, Орол ва унинг асоратлари даволанмоқда, келажак авлодларнинг соғломлигига қўйғурилмоқда, чуқур сиёсий ислохотлар натижа-сида демократик ҳуқуқий давлат барпо этилди, кўппартиялилик қарор топди, иқтисодиётда турли мулк шакллари пайдо бўлди, бозор тизими шаклланди, миллий иқтисодиёт изга тушди, миллий валюта қадрини топди ва, натижада, Ўзбекистон жаҳонга юз кўрсатди, тенглар қаторида баробар муносабат қила бошлади. Халқ ўз қадрини англади, ўзлигини топди.

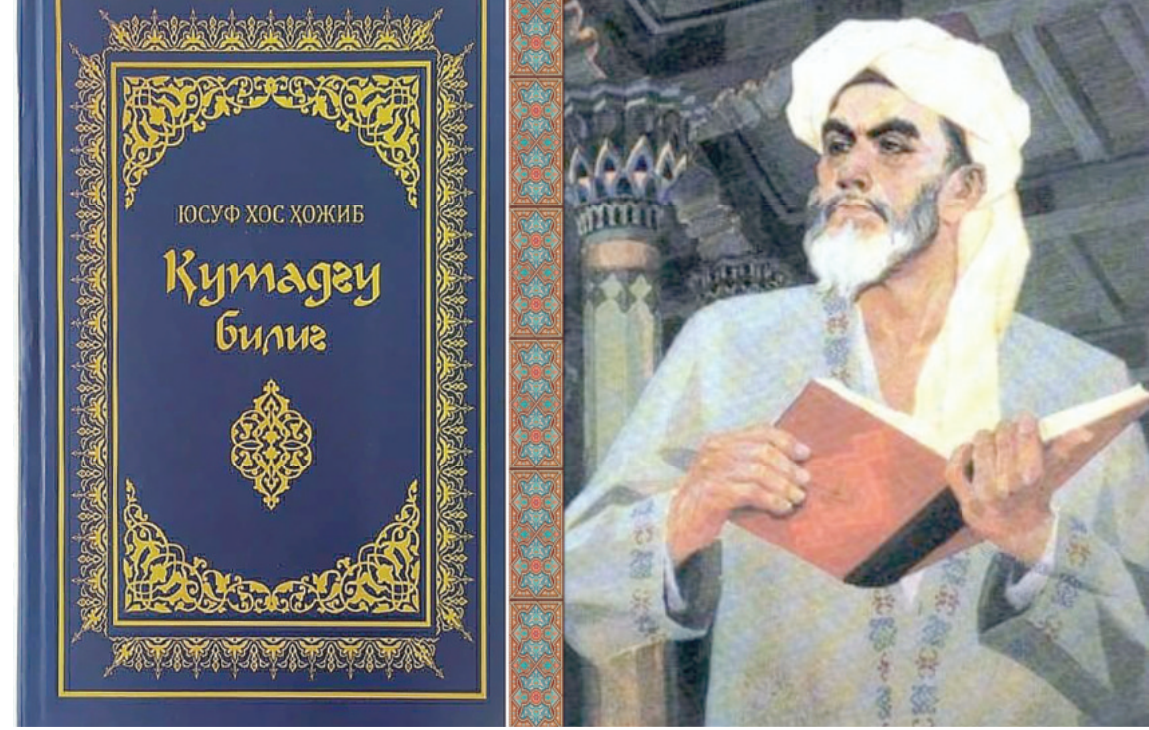
Бу билан биз собиқ Иттифоқ ҳудудидаги интеграцияга буткул қаршимиз, демократизацияга эмасмиз.

Таклиф

Халкимизда “Билаги кучли бирни енгса, билими кучли мингни енгади”, деган кўхна нақл бор. Ўз пайтида буюк Амир Темур “Куч – адолатда” шиориға қатъий амал қилганлиги ҳам бежиз эмас. Демак, куч ҳам адолатда, ҳам билимда. Зеро, адолат инсонларнинг ҳаёти билан ҳам бевосита, ҳам билвосита боғланганлиги боис унга бўлган эҳтиёжни ҳар қадамда, ҳар лахзада учратамиз.

АДОЛАТ — БИЛИМДА

Маълумки, адолат амалдаги қонунлар ижросида ўз ифодасини топади. Шу жараёнинг ўзи ҳам мазкур тушунчанинг айнан билимга боғлиқлигини намён этади. Яъни, ҳаётга татбиқ этилган ҳуқуқий меъёрлар ижроси мазкур вазифага бевосита жавобгар бўлган масъуллар, мутахассислар, ходимларнинг заковати, тафаккури, маънавияти ва қолаверса, ахлоқига боғлиқ.

Ҳаммамиз кўриб, шохид бўлиб турибмиз, кейинги беш-олти йил мобайнида мамлакатимизда иқдосий, ижтимоий ва сиёсий соҳаларда катта суръат билан кенг қўлланган ислохотлар амалга оширилди. Айни пайтда мазкур ислохотлар айрим соҳаларда биз кутган даражадаги юксак натижаларни бермаётгани ҳам бор гап. Бунга эса фуқароларимизнинг сиёсий онги етарли даражада шаклланмаганлиги, бўлаётган ўзгаришларга дахлдорлик ҳисси ҳаммада ҳам уйғонмаётгани сабаб бўлмоқда. Шу сабабли ҳам, бизнингча, юртдошларимизда фаоллик эҳтиёжини тарбиялаш учун ташвиқот-тарғибот ишларини “хўжакўрсин” учун эмас, доимий ва узлуксиз олиб бориш зарур. Айниқса, келажагимиз бўлган ёшлар орасида бундай тадбирларни кўпроқ ва хўпроқ ўтказиш мақсадга мувофиқ. Бу борада донишманд аждодларимизнинг, улуғ мутафаккирларнинг бебаҳо ўғитлари, панд-насихатлари, йўл-йўриқларидан, улар қолдирган бебаҳо мерос – китоблардан фойдаланиш ҳам ўз самарасини беради, албатта. Жумладан, бундан қарийб ўн аср бурун яшаб ўтган улуғ ватандошимиз Юсуф Хос Ҳожибнинг қатор асарларида бугунги кунимиз учун ҳам долзарб бўлган ҳикматларга дуч келамиз.

Юсуф Хос Ҳожиб улам “Кутадғу билиг” асарида шундай дейди: “Адолатли сиёсат юритувчи раҳбарнинг ўзи аввало билимдон ва

тўғри сўзли бўлиши, ёлгон сўзламаслиги керак. Ёлгон сўзлаган раҳбарга халқ ишонмайди ва унга нисбатан беҳурмат бўлади, керак бўлса юртни ташлаб кетади, охир-оқибат бу эл баракоти учади”.

Мутафаккир Юсуф Хос Ҳожиб адолатли давлат бошини худди қуёшга ўхшаш хислатларга эга бўлиши керак, деб ҳисоблайди ва шу сабабдан ўзининг шох асарида давлат боши, яъни шохни “Кунтуғди” деб атаркан, унинг адолат тимсоли сифатидаги таърифини келтиради: “Кунтуғди исми шох... доно ва адолатли эканлиги билан донг таратган эди. Унинг ҳиммати ва муруввати чек-чегара билмас эди. Шох мамлакатни обод этиши, раиятининг эса шод-хуррам яшаши истиази билан ёнарди. Унинг шухрати бутун оламга ёйилган эди. Ишларини олийжаноблик ва саховат билан юргизганидан мамлакатда фаровонлик ва осойишталик ҳукм сурар эди. Шох мамлакатдаги барча донишмандларни ўз атрофиغا тўплаб, машаққатлашиб иш юртлар, уларни эзулик ишларига жалб этар эди.

Жам этди оламнинг сараларини, Билимдон, одамнинг сараларини...”

Муаллиф шохнинг салтанатни бошқариш хусусидаги мулоҳазаларини келтириб ўтади: “Қуёш ҳеч кимни яхши-ёмона ажратмайди, ҳаммага бир хилда нур сочаверади, аммо ўзи камаймайди. Мен ҳам унга ўхшайман, ҳаммага бирдайман, яъни менинг олдимда ҳамма бирдай мавқега эга. Мен учун қариндош-уруғ ёки таниш-билиш деган гап бўлмайди. Ҳаммага бирдай одил сиёсат нуқтаи назардан ёндашаман. Тўғри бўлса мақтовини, айбдор бўлса жазосини олади. Ўғлимми, яқинларимми ёки чақмоқ каби ўткинчи меҳмон бўлсин, адолат борасида улар мен учун бир хилдир. Мен учун

мезон ва асос – адолат. Мана шу бошиқларнинг иш услуби бўлиши керак, яъни ҳаммага бирдай муносабатда бўлиш, одиллик билан ҳукм чиқариш ва уни тўғри ижро этиш. Бошлиқ элига адолат кўрсатса, барча тилак ва орзуларга етади”.

Юсуф Хос Ҳожиб бундан минг йил олдин айтган ҳикматлар бугунги кунда ҳам ўз қимматини йўқотмаганлиги аниқ.

Муаллиф шох асарида элга бош бўлиш жуда оғир ва масъулиятли иш эканлигини алоҳида таъкидлаб ўтаркан, раҳбар, албатта, эзгулик зийнатлари билан безалган бўлиши шарт, дейди. Юсуф Хос Ҳожибнинг фикрича, адолатга таянган тузум бузилмайди. Раҳбарларнинг асосий вазифаси халқни одилона бошқариш, қонун устуворлигини таъминлашдан иборат. Қайси раҳбар хушёр бўлиб, адолатли сиёсат юргазса, элини яшнатади. Ўз элига адолатли бўлган раҳбарлар тинч яшайди. Элнинг бузилиши асосан зўравонлик ва ғофиллик таъсиридандир.

Элга бош бўлайин десанг то абод, Одил бўл, элингни асрагин фақат.

Агар “Кутадғу билиг”да келтирилган кўпдан-кўп панд-насихатлар, ҳикматларни бир мулоҳаза қилиб кўрсак, ҳаммасида бугунги кунимизнинг айрим ташвишлари, муаммолари ва уларни ҳал қилиш йўл-йўриқлари кўрсатилганлигидан ҳайратга тушамиз. Табиийки, бундай бебаҳо асар бизга замондош катта-кичик раҳбарларга бирдай тегишли бўлиб, улар фаолиятда асқотиши турган гап.

Назаримда, Юсуф Хос Ҳожибнинг асарларидан ўтиб келаётган бебаҳо асари “Кутадғу билиг” ҳар бир раҳбар ходимнинг иш столида туриши зарур бўлган қўлланмадир. Токи раҳбарлар вақти-вақти билан китобни varaқлаб, ўзларини қийнаб келаётган кундалик саволларга жавоб топсинлар. Ана шунда бундай етакчиларнинг фаолиятда хатолик ва янглишишлар учрамайди, халқ олдида юзлари ёруғ бўлади.

Ушбу мақолани ёзишимга бир сабаб туртки бўлди. Нафақат бутун турк дунёсида, балки бошқа элларда ҳам “Кутадғу билиг” муаллифига улкан эҳтиром ва иззат-икромлар кўрсатилиб, унинг таваллуд йили кенг нишонлаб келинмоқда. Бироқ биз бу борада мақтанолмаймиз. 2019 йили улуғ Юсуф Хос Ҳожиб таваллудига 1000 йил тўлди. Камина бу борада тегишли идораларга мазкур санани нишонлаш юзасидан ўз тақлифларим билан мактублар йўлладим. Лекин аввалига режа яхши тузилмаган дейишди, сўнг ҳаётимизда пандемия деган бало пайдо бўлгач, бу масалани яна қўзғаш ортиқчадек туюлди.

Ҳаммамиз жуда яхши биламиз, муҳтарам Президентимиз буюк аждодларимизнинг асарларини ўрганиш ва уларни ёшларга етказиш муҳим аҳамиятга эгаллигини бот-бот тақдорлаб, таъкидлаб турадилар. Шундай экан, фикримча, эзгуликнинг кечи бўлмас деганларидек, буюк мутафаккир Юсуф Хос Ҳожибнинг ўн асрлик таваллуди байрами кенг жамоатчилик, айниқса, ёшлар иштирокида тантанали ўтказилса жуда гўзал иш бўлар эди. Яна бир тақдирим шуки, агар имкони бўлса, бу айёмни халқаро илмий-амалий конференция тарзида ташкил қилиб, хориждаги Юсуф Хос Ҳожиб тадқиқотчилари ҳам тақлиф этилса, маърузалар сараланиб, тўпلام сифатида нашр қилинса ва мактаблар, олий ўқув юртлари, кутубхоналарга тарқатилса.

2022 йил Ўзбекистонда «Инсон қадрини улуғлаш ва фаол маҳалла йили». Мана шундай мўътабар йилда буюк ватандошимиз Юсуф Хос Ҳожиб бобомизни чин дилдан қадрлаб, таваллуд санасини нишонлаш кўп мақбул иш бўларди. Зеро, “Кутадғу билиг” моҳиятан тўлалигича Инсон қадрини, улуғворлигини, Инсон қадрини улуғ деб билган жамиятнинг эзгу тутумлари ҳақидаги фавқулодда бебаҳо асардир.

Абдулжан БАРАЕВ, техника фанлари доктори, профессор

Адолат ҳақида

Абдулла ОРИПОВ, Ўзбекистон Қаҳрамони, Халқ шоири

...Йўқсилга дедилар: даъвойингдан кеч, Мана ол, сийму зар сенга кафолат. Йўқсил улар гапин тингламади ҳеч, Адолат, деди у, фақат адолат!

Бадавлат кимсага бердилар савол, Дедилар: нима бор кучлироқ пулдан? У жавоб қайтарди: қўрқаман, алҳол, Адолат ахтарган ўша йўқсилдан.

...Демократиянинг негизини адолат ташкил қилади. Энг йирик демократик давлатнинг валютасига “АДОЛАТ БУ – Худодир” деб ёзиб қўйилган. Амир Темурнинг қиличидан ҳам “АДОЛАТ БУ – кучдир, кудратдир” деган ҳикмат дарже этилгани маълум.

...Демократия адолат тамали ўлароқ чинакам фаровонликка хизмат қилади. Эътибор беринг, моддий захиралари бўлмаса-да, демократик давлатлар бой ва фаровон; ер ости-ер усти бойликлари мўл, раияти меҳнаткаш ўлкалар эса тоталитар ва авторитар тузум туйғайли қашиқ ва ҳуқуқсиздир.

Карим БАХРИЕВ

Э
Ъ
Л
О
И

Тошкент вилояти Қибрай туманидаги 10-сонли умумий ўрта таълим мактаби томонидан Ширинбоева Шаҳина Абдугани қизига 2021 йил 22 июнда берилган UM № 1040527 рақамли шаходатнома йўқолганлиги сабабли

БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Ҳар бир шаҳарнинг ўзига хос белгисига айланган анъана ва удумлари бўлади. Улар тобора ривожланиб борса, оммавийлиги ортади. Бошқа юртлардаги инсонларни ҳам ўзига жалб этади. Ўтган асрнинг иккинчи ярмидан бошлаб Намангандаги Гул байрамлари ана шундай рамзга айланди. Улар аҳолини, айниқса, ёшларни она-табиатга муҳаббат руҳида тарбиялашнинг муҳим воситаси вазифасини бажаради, гўзаллик ва нафосатни кадрлашга ўргатади.

– Кейинги йилларда мазкур байрамларнинг маълум ва машҳурлиги янада кенг миқёс касб этди, – дейди “Адолат” СДП Наманган вилоят кенгаши раиси Исроилжон Жўраев. – Эътиборли жиҳати – бу тадбир нафақат мамлакатимиз, балки бутун дунёдан сайёҳларни қорлайдиган бренд мақомини олди. Гулчилик аста-секин санъат негизига ривожлантирилиб, иқтисодий тармоқ сифатида шаклланимодда. Олий ўқув юртларида шу соҳа бўйича мутахассислар тайёрлаш йўлга қўйилди.

Намангандаги Гул байрамлари эндиликда халқаро миқёсда ўтказиладиган бўлди. Уларнинг мазмун-мундарижаси бойитилиб, фестивал шаклида ташкил этилмоқда.

Айни вақтда Наманганда нафосат байрамига тайёргарлик тобора қизгин тус олмақда. Бунда ҳаваскор гулчилар, корхона ва муассасалар, маҳалла фуқаролар йиғинлари фаоллик кўрсатмоқдалар. Бобур номли маданият ва истироҳат боғи билан биргаллик шаҳарнинг кўплаб марказий кўчалари ва хиёбонлари гулларга бурканмоқда.

– Бошқармамиз жамоаси ўтган йилги байрамда муваффақиятли қатнашиб, гулчилар сафидан ўрин олган эди, – дейди вилоят қурилиш бош бошқармаси бошлиғи Дилшодбек Ниязов. – Бу гап ҳам гул ихлоسمандлари эътиборига янги композиция ва кўрғазмаларни ҳавола этамиз. Шу кунларда

тадбирга пухта ҳозирлик кўрмоқдамиз.

Наманганда 61-мартаба ўтадиган Гуллар фестивалида Норин тумани гулчилари ҳам қатнашадилар. Улар Бобур номли боғда ўзлари учун ажратилган майдонда махсус экспозиция тайёрлаш билан банд. Унда туманининг ўзига хос тимсоллари – Норин дарёси, боғ-роғлар ва гулзорлар акс этади. Бунинг учун шафран, сальвия, бегония, баргитомоша, кактус, эсмеральда, календула, қора ва кўк райхон каби 20 дан ортиқ турдаги 100 минг туп гуллардан фойдаланилади. Тунги ёритиш тизими, сув чиқарувчи насослар ишлайди.

Шу кунларда Гуллар фестивалига тайёргарлик яқиний босқичга кирди. 22 майда бошланиб, 5 июнгача давом этадиган байрамда 2 миллионга яқин меҳмонлар иштирок этиши кутилмоқда.

Барчангизни 61-халқаро Гуллар фестивалига тақлиф қиламиз.

Нурбек АБДУЛЛАЕВ, Наманган вилоят кенгаши матбуот котиби

Бош муҳаррир: Ислам ҲАМРОЕВ

Таҳрир хайъати:

Баҳром АБДУҲАЛИМОВ
Наримон УМАРОВ
Муҳаммад АЛИ
Гавҳар АЛИМОВА
Мухаррам ДАДАХОДЖАЕВА
Қодир ЖЎРАЕВ

Зухра ИБРАГИМОВА
Тошпўлат МАТИБАЕВ
Тальят МУРОДОВ
Абдукамом РАҲМОНОВ
Умиджон СУЛАЙМОНОВ
Собир ТУРСУНОВ
Шухрат ЯКУБОВ

Бўлимлар:

Партия турмуши ва парламент фаолияти бўлими — 71 288-46-54 (149);
71 288-42-14 (144);
71 288-42-12 (132);
Котибият — 71 288-42-12 (141) факс;
Ахборот, ҳуқуқ ва хатлар бўлими — 71 288-42-14 (132); 90 900-72-15
Кабулхона —
Реклама бўлими —

1995 йил 22 февралдан чика бошлаган
info@adolatgz.uz
adolatgz-95@mail.ru

ISSN 2091-5217
9 772091 521304

1 2 3 4 5 6

Газета Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги томонидан 0018 рақами билан 2006 йил 6 декабрда рўйхатга олинган. Қоғоз бичими А-2. Ҳажми – 3 босма табоқ. Офсет усулида босилган. Буюртма Г – 1500

НАШР КЎРСАТКИЧИ: 100

Адади – 1462
Босишга тошшириш вақти – 21.00
Босишга келишилган нарҳда Баҳоси келишилган нарҳда

Таҳририятга келган қўлэмалар тақриз қилинмайди ва муаллифга қайтарибмайди. Реклама материаллари учун таҳририят жавобгар эмас. Газетанинг етказиб берилиши учун обунани расмийлаштирган ташкилот жавобгар.

«Шарқ» НМАК босмахонасида чоп этилди.
Қорхона манили: Тошкент шаҳри Буюк Турон кўчаси, 41-уй.